

CENTRUM KULTURY I JĘZY- KA NIEMIECKIE- GO - 15 LAT ISTNIENIA

Barbara Krzeszewska-Zmysłony

Koncepcja utworzenia Centrum Kultury i Języka Niemieckiego w ramach zielonogórskiej uczelni zrodziła się w 1992 r. na ówczesnej Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze.

Centrum (CKiJN UZ) - w związku z zmianami, jakie zaszły w Polsce - miało stać się ośrodkiem promocji kultury i języka niemieckiego na obszarze polskiego pogranicza

z Niemcami. Działania Centrum miały na celu budowanie porozumienia polsko-niemieckiego w myśl zawartych w latach 1990/91 traktatów o potwierdzeniu istniejącej między RFN a RP granicy, oraz dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Traktaty te, a także późniejsza umowa kulturalna z 1997 r. stały się podstawą działań Centrum.

Władze ówczesnej zielonogórskiej WSI, chcąc dostosować obiekt przeznaczony pierwotnie dla uczelnianego Studium Wojskowego do wymagań w pełni cywilnych i akademickich, wystąpiły o dofinansowanie prac do Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Fundacja sfinansowała prace adaptacyjno-remontowe i Centrum zyskało w ten sposób swoją siedzibę przy ul. Szafrana 19 (teren obecnego kampusu A uniwersytetu Zielonogórskiego).

Formalnie obecne CKiJN UZ, jako uczelniana jednostka międzywydziałowa, zaczęło funkcjonować dopiero w 1997 r. w strukturze organizacyjnej ówczesnej Poli-

techniki Zielonogórskiej (PZ). Od początku istnienia CKiJN współpracowało ze Studium Języków Obcych PZ i ze Studium Języków Obcych ówczesnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej WSP.

Z ogromnym zaangażowaniem współpracę z Centrum podjęły dwie lektorki ze Studium Nauki Języków Obcych Politechniki: Gudrun Lintzel i Danuta Chlebic.

Centrum nawiązało także kontakt z polsko - niemieckimi gimnazjami pogranicza, przedszkolami, szkołami średnimi, Urzędem Miejskim w Zielonej Górze, ze studentkim Radiem Index, Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. C. Norwida, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Collegium Polonicum w Słubicach (CP) oraz Europejskim Uniwersytetem Viadrina (EUV) we Frankfurcie/Odrze.

Znaczącym osiągnięciem Centrum było przeprowadzanie corocznych polsko-niemieckich konkursów „Żywego Słowa” (2000-2009) dla uczniów uczących się języka polskiego w polsko - niemieckich gimnazjach w Neuzelle, Guben, Frankfurcie/O oraz w Cottbus i dla uczniów zielonogórskich szkół średnich uczących się języka niemieckiego. Laureaci tych konkursów spotykali się przez dziesięć lat na obozach jeździeckich w uczelnianym ośrodku Raculka koło Zielonej Góry w ramach tzw. *Spotkań na Dwa Języki (Begegnungen in zwei Sprachen)*.

Dla studentów uczących się języka w systemie lektoratów organizowane były corocznie - od początku istnienia CKiJN - konkursy *Finde Dich in deinem Deutsch zurecht (Odnajdź się w przedstawionej sytuacji)*. Dzięki kontaktom Centrum z Eckerhardtem Gärtnerem, honorowym

obywatelem miasta Zielona Góra, wielkim orędownikiem polsko-niemieckiego porozumienia, studenci, którzy zajęli pierwsze miejsca w konkursach, wyjechali (1998 i 1999) w nagrodę na tygodniowy pobyt do Niemiec.

Dzięki kontaktom CKiJN cztery studentki z kierunku *ochrony środowiska*, mogły odbyć praktykę za zachodnią granicą Polski (w Cottbus, w 1999 r.).

Przedstawicielka Centrum uczestniczyła w latach 1997-2007 w wielu polsko-niemieckich konferencjach na temat polsko-niemieckiego szkolnictwa na pograniczu w Guben, Cottbus, Frankfurt/O, Neuzelle, a także w spotkaniach połączonych współpracy transgranicznej w Schwedt, Lohknitz, Seelow, Peitz i we Frankfurcie/O.

W latach 1998-2001 Centrum organizowało przy pomocy zatrudnionej w Studium Nauki Języków Politechniki lektorki Gudrun Lintzel kursy przygotowawcze na certyfikaty znajomości języka niemieckiego dla studentów (ZD, Df dB

ZMP). Od początku istnienia CKiJN stałym współpracownikiem Centrum pozostaje st. wykładowca języka niemieckiego UZ mgr. Danuta Chlebicz.

W roku 1999 r., który był Rokiem J.W. Goethego Centrum zorganizowało wraz z Instytutem Germanistyki ówczesnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej Dni Goethego. W ramach obchodów tych Dni zorganizowano wystawę, oraz koncerty z udziałem słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku, studentów oraz młodzieży szkolnej.

Jedną z pierwszych akcji skierowanych do mieszkańców miasta w 1998 r. były Dni Filmu Niemieckiego zorganizowane w Kinie „Newa”. Akcja ta była kontynuowana pod hasłem *Tydzień Filmu Niemieckiego* w 2001 r. w szkołach średnich Zielonej Góry.

W 2001 r. zorganizowano międzynarodową konferencję na temat *Jak sobie radzimy ze stereotypami i uprzedzeniami*, w konferencji brało udział około 30 nauczycieli języka niemieckiego i historii ze szkół Zielonej Góry i z Brandenburgii.

W latach 1997-2005 pracownik Centrum informował w studenckim Radiu Index w cotygodniowych audycjach o pracach Centrum i o wydarzeniach kulturalnych na pograniczu.

W roku 2000 przedstawicielka CKiJN poprowadziła w ramach uczelnianego sympozjum *Nauka - Badania - Kształcenie* dyskusję panelową na temat polsko-niemieckich szkół pogranicza. W konferencji wziął udział dr Hans Golombek z DAAD oraz przedstawiciele szkół z Polski i Niemiec.

W latach 2000-2002 dzięki współpracy Centrum ze Stiftung für politische und christliche Jugendbildung nauczyciele języka niemieckiego (pięć osób) ze szkół średnich wzięło udział w szkoleniu w Strausbergu koło Berlina. Także młodzież ze szkół średnich Zielonej Góry miała możliwość wzięcia udziału w szkoleniu liderów zarówno w Niemczech

(Stralsund 2001) jak i w Polsce (Zielona Góra 2002).

W Roku Języków (2001) ogłoszonym przez UE odbyło się szereg seminariów na temat nauki języka niemieckiego. A w roku akademickim 2002/2003 miały miejsce nieodpłatne konwersatoria z języka niemieckiego dla studentów pragnących rozwinąć swoje umiejętności językowe.

Na prośbę nauczycielki prowadzącej kurs języka polskiego dla pracowników Urzędu Miasta Cottbus w latach 2004 i 2005, Centrum zorganizowało weekendowy program kulturalno-językowy.

Centrum od początku gromadzi również materiały: książki, czasopisma, katalogi, plakaty, wycinki prasowe, filmy, na temat polsko-niemieckiego porozumienia i współpracy.

Najnowszą inicjatywą CKiJN są organizowane od 2003 roku Dni Niemieckie. Jest to coroczna impreza organizowana pod patronatem Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z udziałem dzieci, młodzieży szkolnej i studentów. Z tej okazji odbywają się koncerty, warsztaty teatralne, konkursy, spotkania, dyskusje, wystawy, seminaria itp. Imprezy te odbywają się na terenie obu Kampusów Uczelni, oraz w WiMBP im. C. Norwida.

Od 2009 r. z inicjatywy Centrum i Czesława Fiedorowicza, Prezesa Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr w naszym funkcjonuje mieście Polsko-Niemiecki Klub Dyskusyjny.

Centrum pomogło zainicjować w 2010 r. współpracę Lubuskiego Teatru z Gerhard Hauptmann-Theater w Zittau/Görlitz.

Władze miasta Zielona Góra i województwa doceniły wkład Centrum Kultury i Języka Niemieckiego UZ w budowaniu pomostów kulturalnych między Polakami i Niemcami przyznając mgr Barbarze Krzeszewskiej-Zmysłony nagrodę kulturalną miasta Zielona Góra w 2006 r. oraz Lubuski Laur Oświaty Województwa Lubuskiego w 2010 r.